

ГАРТНЕР

Теодор (Gartner Theodor; 04. 11. 1843, Відень — 29. 04. 1925, м. Іннсбрук, Австрія) — австрійський мовознавець. Закін. Віден. ун-т. Учителював в Угорщині; від 1885 — проф. франц. мови Чернів. ун-ту, від 1899 — Іннсбруц. ун-ту. Досліджував румун. говори на тер. Буковини. Спільно зі С. Смаль-Стоцьким написав пр. «Grammatik der ruthenischen (ukrainischen) Sprache» («Грамматика руської (української) мови», Відень, 1913) та підручник для серед. шкіл «Руська грамматика» (Л., 1893; 3-є вид. «Грамматика руської мови» — Відень, 1914; 4-е вид. — «Грамматика української (руської) мови», Л., 1928), в яких твердив, що укр. мова походить безпосередньо з праслов'янської, а не давньоруської; доводив її спорідненість із серб., що викликало гострі дискусії та критику. Брав участь у впорядкуванні та запровадженні укр. правопису за фонет. принципом на противагу існуючому етимологічному. Автор низки праць з мадяристики та мови ромів.

Літ.: Смаль-Стоцький С. Федір Гартнер // Зап. НТШ. 1925. Т. 136—137; Даниленко В. М., Добржанський О. В. Академік Степан Смаль-Стоцький. Життя і діяльність. К.; Чц., 1996.

О. В. Добржанський